

Sprawozdanie ze spotkania konsultacyjnego dot. projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Wałbrzych, 21 marca 2018 r.

Uczestnicy:

Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego – Iwona Krawczyk, Marek Obrębalski, Julian Golak, Przemysław Malczewski, Zbigniew Dynak, Jacek Sołtys, Jolanta Żabska – Cichoń, Mirosława Przyczyna - Pietras, Justyna Boczar, Szymon Nowiński, Małgorzata Sajdak, Katarzyna Biroś, Elżbieta Węgrzyn, Katarzyna Janik, Kamil Orpel, Anna Maślankiewicz, Paweł Sosialuk, Marzena Korona – Kruk, Adam Górecki, Grzegorz Kosowski, Aleksandra Kruk, Dariusz Kucharski, Marcin Pawełek, Andrzej Kosiór, Krystian Ulbin, Anna Skrzypacz, Dagmara Gorłowska, Artur Sawrycz, Piotr Lewandowski, Sławomir Hunek, Tadeusz Zieliński, Ewa Grzebieniak, Grażyna Urbańska, Ilona Kwiecińska, Sebastian Pacyna, Bożena Drózdź, Tadeusz Zieliński, Marek Piorun, Jerzy Ulbin, Janusz Szpot, Zbigniew Kanicki, Mariusz Szafraniec, Jerzy Dudzik, Olimpia Iwańska – Kruszyńska, Marcin Augustyniak, Marcelina Zegan.

Program posiedzenia:

1. Powitanie
2. Prezentacja projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030
3. Dyskusja

Przebieg posiedzenia:

Konferencję rozpoczął Pan Zbigniew Dynak – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego witając wszystkich uczestników na trzeciej konferencji konsultacyjnej projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Dyrektor Z. Dynak powitał Iwonę Krawczyk – Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego, Marka Obrębalskiego – przewodniczącego Komisji Polityki Rozwoju Regionalnego i Gospodarki Sejmiku Województwa Dolnośląskiego i Przemysława Malczewskiego – Zastępcę Dyrektora Instytutu Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu.

Następnie przekazał głos Pani Iwonie Krawczyk – Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, która powitała wszystkich zgromadzonych i podziękowała za tak liczne przybycie. Przypomniała, że to już czwarta edycja Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego i krótko przedstawiła historię i zakresy poprzednich strategii. Podkreśliła, że region w którym się znajdujemy ma ogromne potrzeby, konieczne są działania i środki aby pobudzić rozwój tego obszaru. Przedstawiła kolejnych mówców i zakresy ich wystąpień. Poinformowała, że obecnie Prezydent Roman Szelemej wraz z delegacją dolnośląskich samorządowców przebywa w Brukseli na spotkaniu z przedstawicielami DG REGIO Komisji Europejskiej. Prowadzi rozmowy i podejmuje starania, aby uzyskać program operacyjny dedykowany południowym obszarom województwa dolnośląskiego. Dodatkowo przypomniała, że Strategia Sudety 2030 została wpisana do Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Pan Dyrektor Zbigniew Dynak podziękował za wystąpienie i zaprosił do przedstawienia diagnozy prospektywnej Zastępcę Dyrektora Instytutu Rozwoju Terytorialnego Pana Przemysława Malczewskiego.

Dyrektor Przemysław Malczewski przedstawił informacje zawarte w rozdziale pierwszym projektu SRWD 2030 tj. Diagnozie prospektywnej. Omówił w kolejności części diagnozy: strefa przyrodniczo-kulturowa; strefa społeczna; strefa gospodarcza; infrastruktura techniczna; system komunikacji i dostępność transportowa.

Następnie Dyrektor Zbigniew Dynak zaprosił Pana Marka Obrębalskiego do zaprezentowania scenariuszy rozwoju regionu dolnośląskiego.

Pan Marek Obrębalski, Radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Przewodniczący Komitetu ekspertów ds. SRWD 2030 omówił trzy scenariusze rozwoju zaproponowane w SRWD 2030 tj. „dynamiczna równomierność”, „metropolitalna wyspa” oraz „niespójna mozaika”. Pan Marek Obrębalski przedstawił również egzogeniczne i endogeniczne czynniki wpływające na rozwój kapitału terytorialnego i segmenty ww. kapitału terytorialnego tj. potencjał demograficzny, potencjał gospodarczy, usługi publiczne, kapitał ludzki i społeczny, środowisko naturalne, dostępność komunikacyjną, potencjał finansowy, potencjał instytucjonalny. Przedstawił wizję i misję Dolnego Śląska 2030 oraz wiązkę celów strategicznych: efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu, zwiększenie jakości i dostępności usług publicznych, wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego, odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochronę walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, wzmocnienie przestrzennej spójności regionu. Omówił kierunki strategicznej interwencji: zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego, doskonalenie usług edukacyjnych, kształtowanie postaw obywatelskich, rozwój potencjału komunikacyjnego, wykorzystanie potencjału środowiska, wzmocnienie regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich. Przedstawił również kierunki interwencji charakterystyczne dla subregionu wałbrzyskiego: rozwój regionalnej sieci transportowej, wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów, doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy, rozwój i doskonalenie usług publicznych, wspieranie rozwoju oraz rewitalizację obszarów miejskich i wiejskich, wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.

Na zakończenie prezentacji Dyrektor Zbigniew Dynak przedstawił część wdrożeniową. Zwrócił uwagę na ramy finansowe, tzn. źródła finansowania polityki rozwoju Dolnego Śląska. Przypomniał, iż na dzień dzisiejszy nie ma informacji co do wysokości wszystkich środków możliwych do wykorzystania po roku 2020. Więcej będzie wiadomo w maju, kiedy Komisja Europejska przedstawi pierwszy projekt przyszłych ram finansowych oraz po ocenie ex-ante strategii, która obecnie jest przygotowywana. Następnie Dyrektor Zbigniew Dynak omówił kwestię dot. sporządzenia Planu wykonawczego SRWD 2030, który będzie określał konkretne programy i polityki rozwoju oraz kryteria ich wyboru. Przedstawił również zasady monitoringu i ewaluacji oraz harmonogram prac nad SRWD 2030.

Następnie rozpoczęła się dyskusja.

Andrzej Kosiór (Urząd Miasta w Wałbrzychu) na wstępie wyraził obawę, że zgodnie z jednym z scenariuszy Polityki Spójności po 2020 roku przedstawionym przez Komisję Europejską województwo dolnośląskie nie dostanie żadnych środków europejskich ze względu na przekroczenie 75% PKB na mieszkańca. Następnie przedstawił uwagi do projektu SRWD 2030. W rozdziale Diagnoza prospektywna zaproponował dopisanie na str. 6 w części odnoszącej się do słabych stron sformułowania „14 średnich miast z południa województwa traci swoje funkcje społeczno-gospodarcze”. Zaproponował zmianę zapisów na stronie 42 w części Rozwój gospodarczy. Wskazał, że koncentracja negatywnych dla rozwoju gospodarczego cech występuje głównie w gminach na południu województwa, a nie jak wpisano w SRWD 2030 „...w gminach północnej części województwa dolnośląskiego.” W odniesieniu do mapy 31 zaproponował aby nie wykazywać drogi S3, która obecnie jest w budowie a nie jest drogą już istniejącą. Poddał w wątpliwość wskazywanie niewystarczającej liczby przepraw mostowych przez rzekę Odrę w części dot. słabych stron na str. 26 dokumentu. Wskazał, że należy wpisać hasłowo wyjaśnienie ile mostów i w jakiej lokalizacji jest jeszcze potrzebnych. Zaproponował aby zamienić kolejność w części dot. barier rozwojowych dla rejonu wałbrzyskiego (str.28/29). Wskazał, że najpoważniejszym utrudnieniem jest wykluczenie komunikacyjne a nie zdegradowane środowisko i tereny zalewowe. Choć jak sam przyznał są to obszary problemowe rejonu wałbrzyskiego. Następnie przeszedł do części dot. scenariuszy rozwoju. Ustosunkował się do nich ale nie zgłosił uwag do tej części SRWD 2030. Zaproponował, żeby dopisać w SRWD 2030 propozycje utworzenia kolejnych ZIT-ów np. w Bolesławcu, a pominąć OSI.

Marzena Korona-Kruk (Urząd Miasta Świebodzice) zaproponowała rozszerzenie zapisów SRWD 2030 o lotniska dyspozycyjne. Podkreśliła ważną rolę jaką pełnią w zakresie bezpieczeństwa publicznego poprzez zwiększenie potencjału rozwoju lotnictwa ratunkowego i sanitarnego. Odniosła się również do rządowego projektu Pakiet dla średnich miast ale nie zgłosiła żadnej uwagi w tym zakresie.

Przemysław Malczewski odnosząc się do postulatów Pana Andrzeja Kosióra w odniesieniu do drogi S3 zaznaczył, że jest to diagnoza prospektywna. Pokazana jest sytuacja, która w najbliższych latach będzie miała miejsce. Wskazał konieczność budowy kolejnych mostów aby przeprawy mostowe były możliwe. Obecna ilość mostów nie pozwala na przeprawę przez Odrę dla wysokiego tonażu. Mocne i słabe strony rozpisane są zgodnie z rozdziałami. Kolejność ich ujęcia nie wskazuje jednak na ich ważność.

Odnosząc się do wypowiedzi Pani Marzeny Korony-Kruk poinformował, że postara się, aby kwestię lotnisk ująć.

Dyrektor Dynak odniósł się krytycznie do pomysłu wpisywania do SRWD 2030 poszczególnych projektów. Wskazał, że strategia jest dokumentem ogólnym i nie powinna zawierać tak szczegółowych informacji.

Następnie Pan Marek Obrębalski odniósł się do uwag Pana Andrzeja Kosióra. Na wstępie zaznaczył, że nie podziela czarnego scenariusza dot. brak środków europejskich ze względu na przekroczenie przez województwa dolnośląskie 75% PKB na mieszkańca. Wskazał, że województwo mazowieckie skorzystało z procedury rewizyjnej obowiązującej w EUROSTACIE. Daje to szanse również województwu dolnośląskiemu na utworzenie dwóch odrębnych regionów (wyższe i niższe PKB) i pozyskanie środków w ramach polityki spójności. Wyraził wątpliwość czy region objęty Strategią

SUDETY 2030 będzie miał szanse na skorzystanie ze środków europejskich. Większą możliwość upatruje w środkach krajowych. Wskazał regiony przygraniczne jako te, które po roku 2020 mają szansę na uzyskanie wsparcia finansowego z UE.

Pani Marszałek Iwona Krawczyk odniosła się do uwagi dot. lotniska w Świebodzicach. Przytoczyła zapisy obecnie obowiązującej Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 a konkretnie przedsięwzięcia 1.4.17 Budowa i rozbudowa sieci lotnisk o znaczeniu regionalnym i lokalnym o funkcji turystyczno-usługowej i ratowniczej w Jeleniej Górze, Świebodzicach i Boguszynie oraz modernizacja lotnisk w Szymanowie, Lubinie i Oleśnicy. Podkreśliła, że wpisywanie poszczególnych projektów do SRWD 2030 nie daje gwarancji ich realizacji co pokazuje przykład Świebodzic. Wskazała że zapisy strategii powinny być realne a nie być jedynie koncertem życzeń.

Pani Marzena Korona-Kruk wskazała, że ubiegając się o dofinansowanie w formule PPP jedno z pytań na liście sprawdzającej brzmi: Czy przedsięwzięcie jest wpisane do Strategii Rozwoju Województwa? Dlatego obawa, że brak zapisu może wykluczyć z dofinansowania.

Dyrektor Dynak podkreślił, że jeśli negatywna odpowiedź na tak zadane pytanie, ogranicza możliwość pozyskania środków, to jest to ogromne niezrozumienie przez niektóre służby czym jest Strategia Rozwoju Województwa.

Pani Marszałek Iwona Krawczyk poinformowała, że zwrócono jej uwagę na zapis dot. transportu publicznego i możliwości wykluczenia z dofinansowania w Kamiennej Górze i Nowej Rudzie. Zaznaczyła, że przekazane informacje zostaną zweryfikowane i w przypadku wątpliwości zapisy strategii zostaną poprawione lub uzupełnione.

Dariusz Kucharski (Urząd Miasta Dzierżoniów) zaproponował pokazanie drogi S8 na mapie nr 31 aby podkreślić jej znaczenie dla całego regionu na południe od Wrocławia. Następnie odniósł się do scenariuszy. Zaproponował zmianę nazwy „dynamiczna równomierność” na „proporcjonalny dynamiczny rozwój”. Zadał także pytanie: Czy Strategia Sudety 2030 będzie integralną częścią SRWD 2030?

Przemysław Malczewski odniósł się do kwestii braku wskazania drogi S8. Wspomniął, że prowadzone są działania lobbystyczne, ale GDDKiA nie zdecydowała się na budowę drogi ekspresowej klasy s. Będzie tam prowadzona jedynie przebudowa drogi. W samej strategii jest wskazany problem wykluczenia komunikacyjnego ziemi dzierżoniowskiej.

Dyrektor Dynak poinformował, że Strategia Sudety 2030 nie jest częścią SRWD 2030. Zaznaczył, że umieszczenie zapisu o drodze S8 zostanie jeszcze rozważone. Ponownie podkreślił, że strategia jest dokumentem kierunkowym i powinniśmy wystrzegać się umieszczania w jej treści wszystkich lokalnym projektów. Nie taką funkcję pełni ten dokument.

Kamil Orpel (Urząd Miasta w Wałbrzychu) wyraził nadzieję, że scenariusz „równomierny rozwój” pozwoli południowym terenom województwa dogonić w rozwoju obszary północy. Wyraził jednak wątpliwość czy będzie on możliwy do realizacji bez wskazania ram i zasad finansowania poszczególnych projektów lub programów. Redystrybucja środków powinna być jasno wskazana w dokumencie. Zaproponował aby zastanowić się nad wpisaniem mechanizmu berlińskiego do SRWD 2030, jako mechanizmu podziału środków na poszczególne obszary.

Dyrektor Dynak podkreślił, że przekazanie środków finansowych nie gwarantuje rozwoju gospodarczego. Poinformował, że podejmowane będą starania aby uzyskać fundusze z różnych międzynarodowych instytucji.

Przedstawicielka Gminy Lubawka zaproponowała, aby w kierunkach działań dodać zapisy dot. wsparcia infrastruktury turystycznej.

Pani Marszałek poprosiła o uwzględnienie uwagi. Zapewniła, że dołożymy wszelkich starań aby zapisy odnoszące się do infrastruktury turystycznej znalazły się w SRWD 2030.

Grażyna Urbańska (MOPS Wałbrzych) zapytała, który scenariusz zostanie zrealizowany i kto odpowiada za jego wybór.

Pan Marek Obrębalski wskazał, że najbardziej korzystny dla rozwoju regionu jest scenariusz „dynamiczna równomierność”. Pozostałe warianty są mniej korzystne dla rozwoju całego regionu. Podkreślił, że scenariusze są hipotetyczne i to, który zostanie zrealizowany, pokaże przyszłość.

Pani Marszałek wyjaśniła, że wszystkie scenariusze zostaną zawarte w SRWD 2030. Poprzez działania i planowane projekty postaramy się doprowadzić do tego, żeby scenariusz „dynamiczna równomierność” okazał się tym najlepszym i rzeczywiście był realizowany na Dolnym Śląsku.

Mariusz Szafraniec (Radny ze Świebodzic) zapytał, jaki będzie podział środków, czy będzie on wprost wpisany w SRWD 2030?

Pan Marek Obrębalski odpowiedział, że nie jest przewidziane wskazanie wprost podziału środków finansowych w dokumencie. Dyrektor Dynak podkreślił, że nie jest realne wpisanie algorytmu podziału wszystkich środków, które na ten moment nie są znane, w takim dokumencie jakim jest SRWD 2030.

Pani Marszałek zaproponowała, żeby radni województwa przyjmując Strategię głosowali nad wyborem najbardziej korzystnego scenariusza.

Pan Dyrektor Dynak przypomniał, że jest możliwość zgłaszania uwag w formie pisemnej. Zachęcił do sformułowania propozycji zmian na piśmie i zaproponowania konkretnych zapisów, które miałyby się znaleźć w dokumencie.

Marcin Augustyniak (Urząd Miasta w Wałbrzychu) zaproponował żeby wpisać do SRWD 2030 tylko 1 scenariusz, który uważamy za realny. Wspomniał również o konieczności zwrócenia uwagi na problemy ludzi starszych m.in. wykluczenie transportowe.

Dyrektor Zbigniew Dynak podziękował wszystkim obecnym za udział w konferencji, zachęcił do przesyłania uwag i zakończył spotkanie.

Opracowanie:

Wydział Koordynacji Polityki Regionalnej

Departament Rozwoju Regionalnego UMWD

Dyrektor
Departamentu Rozwoju Regionalnego

Zbigniew Dynak

